

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jana Rutsche a soudců JUDr. Ivony Šubrtové a JUDr. Pavla Kumprechta v právní věci žalobce: **MT QUALITY SERVICE s.r.o.**, IČ 283 79 888, se sídlem v Praze 4, Na Veselí 825/3, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem v Praze 4, Na Zlatnici 301/2, proti žalovanému **Krajskému úřadu Královéhradeckého kraje**, se sídlem v Hradci Králové, Pivovarské náměstí 1245, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. září 2016, č. j. KUKHK-28121/DS/2016/SR,

t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění :

I. Předmět řízení

Žalovaný shora označeným rozhodnutím rozhodl zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Dvůr Králové nad Labem ze dne 15. 7. 2016, č. j. ODP/63552-2016/kld 18410-2015/kld/10, kterým uznal žalobce vinným ze spáchání správního deliktu dle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen také „zákon o silničním provozu“), a uložil mu pokutu ve výši 1.500 Kč a povinnost k náhradě nákladů řízení ve výši 1.000 Kč.

Tohoto správního deliktu se měl žalobce dopustit tím, že porušil ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu, neboť jako provozovatel motorového vozidla tov. zn. Mercedes-Benz Viano CDI 2.2/L, rzv ..., nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu. Řidič uvedeného vozidla, jehož totožnost není známa, překročil dne 8. 3. 2015 v 19:46 v obci Choustníkovo Hradiště, na silnici č. I/37 směr Jaroměř, okr. Trutnov, nejvyšší dovolenou rychlost 50 km/h stanovenou místní úpravou, když mu byla automatizovaným technickým bezobslužným prostředkem typu SYDO Traffic Velocity, výrobní č. GEMVEL0007, naměřena rychlost jízdy 72 km/h, po zvážení odchylky měřícího zařízení +/- 3 km/h, rychlost jízdy 69 km/h.

II. Obsah žaloby

Žalobce shrnul žalobní námitky do šesti bodů. V prvním z nich namítal, že pro vedení správního řízení nebyly naplněny předpoklady, když správní orgán podle něho neučinil všechny potřebné a nezbytné kroky k navázání kontaktu s řidičem předmětného vozidla. V opačném případě pak mohl vést přestupkové řízení právě s ním. Namítal, že správní orgán prováděl nadbytečná šetření, namísto toho, aby se obrátil přímo na žalobce či jeho zmocněnce, kteří kontakt s panem L. Y., nar. ..., P. 15, P., mohli zprostředkovat, nebo mu přímo písemnosti od správního orgánu osobně doručit. Navíc, pokud správnímu orgánu bylo z úřední činnosti známo, že pan Y. je na dané adrese nekontaktní, měl mu ustanovit opatrovníka dle § 32 odst. 2 písm. d) správního řádu nebo mu doručovat veřejnou vyhláškou dle § 25 odst. 1 téhož zákona.

Ve druhém žalobním bodu žalobce namítal, že při měření rychlosti bylo porušeno ustanovení § 79a zákona o silničním provozu, neboť na něm nezákonně participoval soukromý objekt.

Ve třetím žalobním bodu se žalobce dovolával s odkazem na § 125e odst. 1 zákona o silničním provozu liberace s tím, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení své právní povinnosti stanovené v jeho § 10 odst. 3 zabránil.

Dále žalobce vytýkal řadu pochybení orgánům veřejné správy zúčastněným na řízení, a to v části nazvané „Vady správního řízení“. Ve věci mělo být rozhodováno na základě podkladů, které nebyly předmětem dokazování (stanovisko Ministerstva dopravy ze dne 29. 5. 2013, č. j. 102/2013-160-OST/4, souhlas Dopravního inspektorátu Policie České republiky, Územní odbor Trutnov, ze dne 31. 12. 2014, č. j. KRPH-597-188/Čj-2014-051006, listiny správního spisu č. I. 4,5,6,7,12 a 13). Přes toto pochybení žalovaný rozhodnutí správního orgánu I. stupně nezrušil, což žalobce považoval za překvapivé a navrhoval, aby si za tím účelem krajský soud obstaral od žalovaného všechna jeho zrušující rozhodnutí vydaná v řízení o odvolání proti rozhodnutím Městského úřadu Dvůr Králové nad Labem za rok 2016. Správní orgán měl pochybit dále v tom, že neprovedl dokazování, které by potvrdilo, že celý měřený úsek probíhal zastavěným územím obce ve smyslu stavebního zákona, např. doložením kopie územního plánu. Totéž se týká umístění dopravního značení na začátku a konci obce. Tyto vady způsobily podle žalobce nepřezkoumatelnost

rozhodnutí. Dále žalobce namítl, že z fotografií z měření není patrné, kde přesně bylo měření provedeno (na jakých místech došlo k zaznamenání počátečního a konečného času průjezdu).

V pátém žalobním bodu žalobce namítal, že nebylo provedeno jednání či dokazování mimo ústní jednání za jeho účasti. V posledním žalobním bodu žalobce namítal protiústavnost skutkové podstaty daného správního deliktu.

V podrobnostech se krajský soud vrátí ke shora uvedeným žalobním bodům ještě dále, a to v souvislosti s jejich vypořádáním v části V. odůvodnění tohoto rozsudku. Ostatně obsah žaloby je účastníkům řízení znám a netřeba jej proto již jen z tohoto důvodu znovu opakovat.

Žalobce navrhoval zrušit jak žalované rozhodnutí, tak i rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu, jež mu předcházelo, a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě v podstatě zrekapituloval průběh jednání před správním orgánem I. stupně a žalovaným jako orgánem odvolacím. Věnoval se zejména otázce zjišťování osoby pachatele přestupku, resp. snahám správních orgánů doručovat písemnosti domnělému řidiči, a to včetně podrobného vyličení snah správních orgánů zjistit jakoukoli jeho „funkční“ doručovací adresu. Odmítl, že by byla porušena žalobcova základní práva, neboť byl s dostatečným časovým předstihem vyrozuměn o provedení dokazování mimo ústní jednání s právem se ho účastnit a rovněž o ukončení dokazování, včetně možnosti seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí. Konání ústního jednání žalovaný nepovažoval za nutné, neboť nebylo nezbytné k dosažení účelu řízení. Odpovědnost žalobce jako provozovatele vozidla byla nepochybně vyvozena z provedených důkazů, jejichž provádění se žalobce mohl osobně zúčastnit.

Dále se žalovaný věnoval námitce účasti soukromoprávního subjektu na procesu měření rychlosti. Uvedl, že veškerá možná ingerence takového subjektu v daném případě končí instalací automatizovaného silničního rychloměru a nastavením tolerance měřicího zařízení. Vlastní měření probíhá potom bez jakéhokoli zásahu lidského činitele a technicky není ani možné, aby soukromoprávní subjekt do jeho chodu jakkoli zasahoval. Záznamy o provedených měřeních jsou automaticky generovány a zobrazovány v systému městské policie. Použité zařízení je pravidelně certifikováno, jeho spolehlivost je každoročně ověřována, a tak je jakýkoli zásah do něj z technického hlediska naprosto vyloučen. Soukromoprávní subjekt nijak nezasahuje do výkonu přenesené působnosti správního orgánu. Působnost správního orgánu kontrolovat dodržování rychlosti v konkrétní rovině potom žalovaný doložil odkazem na příslušná ustanovení zákona a veřejnoprávní smlouvy.

Své rozhodnutí považoval za věcně správně, odpovídající zjištěným skutečnostem a závažnosti projednávaného protiprávního jednání a vycházející

z posouzení všech relevantních skutečností. Dodal, že žalobní námitky mohl žalobce uplatnit již v odvolání, účelově je však přesunul až do projednávané žaloby.

IV. Jednání soudu

Jednání soudu dne 7. 11. 2017 se nezúčastnili bez omluvy ani žalobce, ani jeho zástupce, ačkoliv jim předvolání k jednání bylo řádně doručeno.

Žalovaný se z účasti na jednání předem písemně omluvil.

Nic tedy nebránilo tomu, aby jednání mohlo proběhnout bez přítomnosti účastníků.

Při jednání provedl krajský soud níže uvedené důkazy, když přečetl obsah návodu k použití rychloměru SYDO Traffic Velocity od jeho výrobce společnosti Gemos CZ, s. r. o. včetně certifikátu o schválení typu měřidla daného silničního rychloměru, vyhotoveného Českým metrologickým institutem ze dne 2. 2. 2012. Dále krajský soud přečetl obsah stanoviska Ministerstva dopravy ze dne 29. 5. 2013. Dále krajský soud provedl důkaz konstatováním vyjádření Policie České republiky ze dne 31. 12. 2014 k návrhu úseků pozemních komunikací vhodných pro úsekové měření rychlosti vozidel včetně přílohy (Lokality pro nasazení represivního kamerového systému). Dále soud provedl důkaz konstatováním obsahu smlouvy o nájmu zařízení a poskytování služeb uzavřené mezi společností Gemos CZ, s. r. o. coby pronajímatelem a městem Dvůr Králové nad Labem coby nájemcem ze dne 2. 12. 2013 včetně příloh.

Dále krajský soud provedl důkaz listinami založenými již ve správním spise. Konstatoval obsah Ověřovacího listu č. 8012-OL-70055-14 na rychloměr SYDO Traffic Velocity vystavený Českým metrologickým institutem ze dne 18. 3. 2014 (č. I. 4-5 správního spisu). Dále konstatoval obsah veřejnoprávní smlouvy uzavřené dne 12. 6. 2013 mezi městem Dvůr Králové nad Labem a obcí Choustníkovo Hradiště (č. I. 7 správního spisu). Dále přečetl obsah rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje ze dne 3. 7. 2013, kterým byla uvedená veřejnoprávní smlouva schválena (č. I. 8 správního spisu).

Po krátké poradě krajský soud konstatoval, že další důkazy navrhované žalobcem, to znamená důkazy k existenci schránky na adrese, kde měl pobývat pan L. Y., nájemní smlouva mezi žalobcem a společností FLEET Control, s.r.o., a podnájemní smlouva mezi touto společností a panem L. Y., provedeny býti nemohou, neboť žalobcem (přes avízo v žalobě) předloženy nebyly. Dále bylo konstatováno, že nebude proveden důkaz kopií územního plánu obce Choustníkovo Hradiště ani důkaz zrušujícími rozhodnutími Městského úřadu Dvůr Králové nad Labem, která vydal v řízení o odvolání proti rozhodnutí správního orgánu v roce 2016 ve věci správního deliktu provozovatele vozidla, jak navrhoval žalobce, a to z důvodu, že pro posouzení dané věci nejsou tyto důkazy relevantní (k tomu v podrobnostech níže).

V. Skutkové a právní závěry krajského soudu

Krajský soud přezkoumal žalované rozhodnutí podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“). Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného správního orgánu, přičemž rozsah jeho přezkumu byl vymezen žalobními body. Dospěl přitom k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům.

A. Skutkový stav věci

Správní orgán I. stupně obdržel dne 12. 5. 2015 od Městské policie Dvůr Králové nad Labem Oznámení o podezření ze spáchání přestupku dne 8. 3. 2015 v 19:46 v obci Choustníkovo Hradiště, na silnici č. I/37 směr Jaroměř, okr. Trutnov, neznámý řidič překročil nejvyšší dovolenou rychlost 50 km/h stanovenou místní úpravou, když mu byla automatizovaným technickým bezobslužným prostředkem typu SYDO Traffic Velocity, výrobní č. GEMVEL0007, naměřena rychlost jízdy 72 km/h, po zvážení odchylky měřicího zařízení +/- 3 km/h, rychlost jízdy 69 km/h.

Vzhledem k tomu, že nebyl zjištěn řidič vozidla, zaslal správní orgán dne 27. 5. 2015 žalobci coby provozovateli vozidla dle výpisu z karty vozidla výzvu podle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu.

V reakci na to bylo správnímu orgánu doručeno vyjádření zmocněnce žalobce, společnosti FLEET Control, s. r. o., s uvedením řidiče vozidla, kterým měl být pan L. Y., nar. ..., P. 15, P. 1.

Správní orgán předvolal jmenovaného dne 31. 8. 2015 k podání vysvětlení, zásilka se však vrátila zpět s poznámkou, že adresát je na dané adrese neznámý.

Z důvodů uvedených v odůvodnění rozhodnutí správního orgánu I. stupně správní orgán dne 3. 2. 2016 přestupek ze dne 8. 3. 2015 dle § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích odložil.

Dne 1. 6. 2016 vydal Oznámení o zahájení správního řízení spolu s vyzněním účastníka o provádění důkazů mimo ústní jednání a poučením o možnosti vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí. K provedení důkazů mimo ústní jednání došlo dne 23. 6. 2016, když žalobce se k danému úkonu nedostavil. O tomto úkonu byl téhož dne sepsán Protokol o provedení důkazů mimo ústní jednání. Poté bylo vydáno prvoinstanční správní rozhodnutí, ve kterém byl žalobce uznán vinným ze spáchání správního deliktu podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu a byla mu uložena pokuta ve výši 1. 500 Kč.

O odvolání žalobce (v němž vznesl námitku ohledně nenařízení ústního jednání, dále námitku, že mělo být zahájeno přestupkové řízení s jím označenou osobou, a námitku prekluze deliktu) rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím, jak shora uvedeno.

B. Právní závěry

Pokud jde o právní posouzení věci, považuje na tomto místě krajský soud za vhodné připomenout, vzhledem ke způsobu formulace žalobních bodů, že ačkoliv je povinností orgánů veřejné moci svá rozhodnutí řádně odůvodnit, nelze tuto povinnost interpretovat jako požadavek detailní odpovědi na každou námitku (ve vztahu k soudům srov. např. odst. 61 rozsudku Evropského soudu pro lidská práva ve věci V. de H. v. Nizozemí). Nadto je třeba si uvědomit, že orgán veřejné moci na určitou námitku může reagovat i tak, že v odůvodnění svého rozhodnutí prezentuje od názoru žalobce odlišný názor, který přesvědčivě zdůvodní. Tím se s námitkami účastníka řízení vždy - minimálně implicitně - vypořádá. Nelze proto bez dalšího uzavřít, že absence odpovědi na ten či onen argument žalobce v odůvodnění žalovaného rozhodnutí (či rozhodnutí soudu) způsobuje nezákonnost rozhodnutí či dokonce jeho nepřezkoumatelnost. Takovýto přístup by totiž mohl vést zejména u velmi obsáhlých podání, případně podání obsahujících námitky vymykající se rozumnému náhledu na věc, až k absurdním důsledkům a k porušení zásady efektivní a hospodárnosti řízení. Podstatné je, aby se správní orgán (či následně správní soud) vypořádal se všemi základními námitkami účastníka řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008 – 13).

Zároveň je nutné dodat, že rozsah reakce soudu na konkrétní námitky je co do šíře odůvodnění spjat s otázkou hledání míry. Proto zpravidla postačuje, jsou-li vypořádány alespoň základní námitky účastníka řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008 – 13, všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu citovaná v tomto rozsudku jsou dostupná na www.nssoud.cz) případně (za podmínek tomu přiměřeného kontextu) i s akceptací odpovědi implicitní (což připouští i Ústavní soud – srov. např. usnesení ze dne 18. 11. 2011, sp. zn. II. ÚS 2774/09, odstavec 4. odůvodnění, usnesení ze dne 11. 3. 2010, sp. zn. II. ÚS 609/10, odstavec 5. odůvodnění, usnesení ze dne 7. 5. 2009, sp. zn. II. ÚS 515/09, odstavec 6. odůvodnění, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2011, č. j. 4 Ads 58/2011 – 72, atd.). Tzn., že na určitou námitku lze reagovat i (např.) tak, že v odůvodnění svého rozhodnutí soud prezentuje od názoru žalobce odlišný názor, který přesvědčivě zdůvodní tak, že toto zdůvodnění poskytuje dostatečnou oporu výroku rozhodnutí. Ústavní soud v této souvislosti konstatoval, že: „není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná.“ (srov. nález ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, bod 68; srov. obdobně též rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2013, č. j. 8 Afs 41/2012 - 50, bod 21, nebo ze dne 6. 6. 2013, č. j. 1 Afs 44/2013 - 30, bod 41, popř. ze dne 3. 7. 2013, č. j. 1 As 17/2013 – 50, bod 17). Ostatně i Ústavní soud v případě, že námitky stěžovatelů nejsou způsobilé změnit výrok rozhodnutí, tyto nevypořádává (srov. např. bod 24. nálezu ze dne 28. 5. 2009, sp. zn. II. ÚS 2029/08; Ústavní soud zde uvedl, že: „Ústavní soud se nezabýval dalšími námitkami stěžovatelky, protože by rozhodnutí o nich nebylo způsobilé změnit výrok.“), neboť si je plně vědom toho, že požadavky kladené na orgány veřejné moci - pokud jde o detailnost a rozsah vypořádání se s námitkami adresátů jejich aktů - nesmí být přemrštěné. Takové přehnané požadavky by byly výrazem přepjatého formalismu, který by ohrožoval funkčnost těchto orgánů, především pak jejich schopnost efektivně (zejména v přiměřené době a v odpovídajícím rozsahu) plnit zákonem jim uložené úkoly.

K tomu lze ještě uvést, že povinnost posoudit všechny žalobní námitky neznamená, že krajský soud je povinen reagovat na každou dílčí argumentaci a tu obsáhle vyvrátit, když jeho úkolem je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace (srov. rozsudek NSS ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013-19). Anebo jak uvedl NSS v rozsudku ze dne 24. 4. 2014, č. j. 7 Afs 85/2013, který lze aplikovat nejen na odůvodnění rozsudku soudu, ale analogicky a logicky i na odůvodnění rozhodnutí správních orgánů:

„...přestože je třeba z hlediska ústavních principů důsledně trvat na povinnosti dostatečného odůvodnění rozhodnutí, nemůže být tato povinnost chápána dogmaticky. Rozsah této povinnosti se totiž může měnit podle povahy rozhodnutí a musí být posuzován s ohledem na okolnosti každého jednotlivého případu. Podstatné podle názoru Nejvyššího správního soudu je, aby se správní soud ve svém rozhodnutí vypořádal se všemi stěžejními námitkami účastníka řízení, což může v některých případech konzumovat i vypořádání některých dílčích a souvisejících námitek. Absence výslovného posouzení dílčí žalobní námitky, která souvisela s námitkami stěžejními, za situace, kdy městský soud v odůvodnění napadeného rozsudku dospěl k věcně správnému závěru, že stěžovatel neunesl v daňovém řízení důkazní břemeno, neboť důkazy jím předložené neprokázaly u sporných obchodních případů splnění podmínek pro uplatnění nároku na odpočet DPH, nezpůsobuje jeho nepřezkoumatelnost. V této souvislosti lze odkázat např. na nález Ústavního soudu ze dne 21. 12. 2004, sp. zn. II. ÚS 67/04, v němž bylo zdůrazněno, že z hlediska splnění náležitostí rozhodnutí není povinností soudu se v jeho odůvodnění speciálně vyjadřovat ke všem jednotlivým argumentům účastníka podporujícím jeho konkrétní a z hlediska sporu pouze dílčí tvrzení, pokud stanovisko k nim jednoznačně a logicky vyplývá ze soudem učiněných závěrů.“

Dále platí, že samu okolnost, že soud nepřisvědčil argumentaci účastníka řízení, nelze bez dalšího považovat za porušení jeho práv. Právo na spravedlivý proces nelze vykládat tak, že jde o právo jednotlivce na vyhovění jeho návrhu či na rozhodnutí v jeho prospěch (srov. např. usnesení Ústavního soudu ze dne 20. 10. 2011, sp. zn. III. ÚS 2773/11, dostupné /stejně jako všechna v tomto rozsudku citovaná rozhodnutí Ústavního soudu/ na <http://nalus.usoud.cz>).

Krajský soud dále předesílá, že není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se může soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či rozsudky téhož soudu ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006-86, a ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012 – 47).

A nyní k jednotlivým žalobním bodům:

1. Nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku

Žalobce namítal, že správní orgán I. stupně spatřoval naplnění požadavků nezbytných kroků ke zjištění pachatele přestupku ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu v tom, že jím označenou osobu vyzval k podání vysvětlení písemností směřovanou na jím uvedenou adresu, přičemž ta se vrátila jako nedoručitelná s poznámkou, že její adresát je na ní neznámý. Dále vycházel ze

zjištění, že „V jiném řízení, kde byl pan Y. též označen jako řidič vozidla (a kde obviněného ze správního deliktu zastupovala shodná osoba, jako žalobce), správní orgán požádal Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky o lustraci a informaci k pobytu pana Y.“ Z jeho odpovědi, kterou správní orgán založil též do správního spisu v nyní přezkoumávané věci, se podávalo, že pan Y. v minulosti neúspěšně žádal o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky, poslední údaj o pobytu pana Y. v elektronické evidenci žadatelů o udělení mezinárodní ochrany je ze dne 27. 9. 2011, kdy opustil Pobytové středisko Kostelec nad Orlicí a že jmenovaný nepobývá v současné době v České republice a je veden v evidenci nežádoucích osob, neboť je správně vyhoštěn s platností do dne 31. 12. 2009. Následně správní orgán požádal o lustraci pana L. Y. též Krajské ředitelství policie Královéhradeckého kraje, odbor cizinecké policie, oddělení pobytových agend, které mu dne 21. 8. 2015 sdělilo, že „pan Y. byl uveden v evidenci nežádoucích osob do 22. 10. 2014, v současné době nemá na území České republiky povolen žádný pobytový status, ani o žádný druh pobytu nebo víza nemá požádáno, z čehož má vyplývat, že pan Y. by se neměl v současné době zdržovat na území České republiky.“ Jak krajský soud zjistil, vyjádření Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, je ze dne 10. 8. 2015 a spolu s informací o prověření v evidencích cizinců ohledně L. Y. od Krajského ředitelství policie Královéhradeckého kraje, odboru cizinecké policie, Oddělení pobytových agend, jsou obě listiny součástí správního spisu.

Žalobce pokračoval s tím, že na základě uvedených skutečností (výše zmíněných vyjádření mocenských orgánů) prvoinstanční správní orgán uzavřel, že „je tato osoba uváděna v několika dalších spisových materiálech správních deliktů různých provozovatelů vozidel vedených na ODP Dvůr Králové nad Labem a jak je výše uvedeno, jedná se o osobu, která je správnímu orgánu nedostupná.“

Na rozdíl od správního orgánu má však žalobce provedené úkony směřované ke zjištění pachatele přestupku, respektive k navázání kontaktu s ním, za nedostatečné a závěr o jeho nekontaktnosti za předčasný. Bylo by tomu podle něho jinak, pokud by správní orgán řešil otázku spojení se s panem L. Y. přímo s ním. Když nevedly k výsledku jím poskytnuté údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku dle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu.

Sám žalobce přitom zdůrazňoval, že v § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu uvedenou formulaci o možnosti sdělit „písemně údaje o totožnosti řidiče vozidla“ je nutné vykládat tak, že údajem o totožnosti osoby je mj. též adresa, na které lze určité osobě doručovat, nebo jiný „funkční“ kontakt na ni, neboť bez takového údaje nemůže označení řidiče provozovatelem vozidla vést k naplnění účelu citovaného zákonného ustanovení. Tedy k prověření, zda označený řidič skutečně údajný přestupek spáchal, které nelze bez kontaktování řidiče dost dobře provést.

Vzniklou situaci, kdy podle správního orgánu nevyplývala z podání žalobce adresa, na které by byl pan Y. kontaktní, měl proto správní orgán řešit postupem podle § 37 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, v platném znění. Jednalo se totiž o případ, kdy sdělení o totožnosti řidiče vozidla fakticky neobsahovalo náležitosti dle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu, bylo vadné, neboť nevedlo ke zjištění totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku. Dané podání (ze dne 3. 8. 2015, viz č. I.13 správního spisu) tedy trpělo vadami pro nedostatek náležitostí, které měl správní orgán odstranit postupem dle § 37 odst. 3 správního řádu. Měl tedy

žalobce, resp. jeho zmocněnce, vyzvat, aby tuto vadu odstranili. Nebyl by to přitom prý ani žádný problém, jak je uvedeno v bodu 19. žaloby, podle něhož:

„Zmocněnec žalobce by přitom tuto vadu (nedostupnost pana Y. na uvedené adrese), pokud by mu byla známa, odstranil, neboť jeho zmocněnec stále disponoval telefonním číslem a e-mailem na pana Y., a mohl tedy případně zjistit aktuální adresu pana Y., na které mu lze doručovat, nebo si s panem Y. mohl domluvit schůzku a písemnosti od správního orgánu mu osobně doručit, případně by správnímu orgánu toliko poskytl telefonní číslo nebo e-mail na pana Y. a další postup nechal na něm.“

Protože správní orgán I. stupně uvedeným způsobem nepostupoval, neučinil podle žalobce nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku. Tím měl podle žalobce porušit zároveň základní zásady činnosti správních orgánů, mj. zásadu materiální pravdy, zásadu vyšetřovací, zásadu poučovací a zásadu součinnosti, neboť pokud správnímu orgánu bylo známo, že zmocněncem žalobce uváděná osoba je na sdělované adrese neznámá, měl o potížích s doručováním žalobce, resp. jeho zmocněnce, informovat ještě před vydáním rozhodnutí. Provozovatel vozidla se totiž může s označeným řidičem spojit i jiným způsobem, než pouze doručováním na adresu jeho pobytu.

Podle žalobce proto nemohl správní orgán uzavřít, že skutečného řidiče nelze zjistit, jestliže žalobce nevyzval ke sdělení jiného kontaktu na pana L. Y., než který uvedl prvotně. Nedal mu prý ani možnost reagovat na zjištění, že na původně sdělené adrese pobytu pana L. Y. je tento neznámý.

Krom toho žalobce proti výše uvedeným zjištěním správního orgánu namítal, že pan L. Y. byl na adrese, kterou správnímu orgánu sdělil ve svém podání, znám, resp. měl na dané adrese poštovní schránku se svým jménem. Tvrdil, že k prokázání této skutečnosti předloží při jednání krajského soudu důkaz, jak je však uvedeno v protokolu z něho, žádný takový důkaz při projednání žaloby předložen nebyl.

Žalobce pokračoval s tím, že pokud bylo správnímu orgánu I. stupně z jeho úřední činnosti známo, že pan L. Y. na dané adrese není kontaktní, tak mu měl ustanovit opatrovníka ve smyslu § 32 odst. 2 písm. d) správního řádu, nebo mu doručovat veřejnou vyhláškou dle § 25 odst. 1 téhož zákona. Podle něho totiž „Správní orgán ustanoví opatrovníka osobám neznámého pobytu nebo sídla a osobám, jimž se prokazatelně nedaří doručovat“. Rovněž podle § 25 odst. 1 správního řádu „Osobám neznámého pobytu nebo sídla a osobám, jimž se prokazatelně nedaří doručovat, jakož i osobám, které nejsou známy, a v dalších případech, které stanoví zákon, se doručuje veřejnou vyhláškou.“ Na podporu tohoto svého tvrzení odkazoval na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2014, č. j. 1 As 106/2013 – 44, podle něhož: „Doručení písemnosti fikcí podle § 24 odst. 1 správního řádu z roku 2004 není vyloučeno ani tehdy, pokud se doručuje na adresu trvalého pobytu adresáta, kterou je adresa ohlašovny [§ 2 písm. d) zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech]. Doručení fikcí však není možné v situaci, kdy ohlašovna nepřebírá výzvy o uložení písemnosti (§ 23 odst. 4 a 5 správního řádu z roku 2004). V takovémto případě správní orgán ustanoví adresátovi opatrovníka dle § 32 odst. 2 správního řádu z roku 2004.“

Za nesprávný označil žalobce též závěr správního orgánu, podle něhož se pan L. Y. nevyskytoval v době spáchání přestupku na území České republiky, neboť

nevyplyvá ze zmiňovaných sdělení Ministerstva vnitra a Krajského ředitelství policie Královéhradeckého kraje. Naopak je z nich zřejmé, že tyto orgány nemají o současném pobytu jmenovaného na území České republiky žádné informace. Ze skutečnosti, že určitá osoba nemá dle evidencí veřejné správy na území České republiky povolen pobyt, resp., že se v nich nevyskytuje, ale nelze učinit závěr, že se taková osoba na daném území skutečně nevyskytuje (existují totiž i případy nelegálního pobytu). Z absence povolení k pobytu však nelze žádným způsobem dovozovat, že se určitá osoba na daném území nenachází, neboť to pouze značí, co by mělo být, nijak to však nevypovídá o tom, co je.

Po projednání žaloby dospěl krajský soud k závěru, že námitka o neprovedení nezbytných kroků ke zjištění pachatele přestupku a tím i tvrzení o nesplnění podmínek pro zahájení řízení o správním deliktu se žalobcem ve smyslu § 125f odst. 4 písm. a) zákona o silničním provozu, je nedůvodná. Vycházel přitom z judikatury Nejvyššího správního soudu, konkrétně jeho rozsudku ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46, v němž je pod body 16 a násl. uvedeno k dané otázce toto:

„Podle § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu správní orgán projedná správní delikt provozovatele vozidla teprve tehdy, učinil-li nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, ale nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě [§ 125f odst. 4 písm. a)], nebo řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno [§ 125f odst. 4 písm. b)]. Toto ustanovení vyjadřuje subsidiaritu odpovědnosti za správní delikt provozovatele vozidla vůči odpovědnosti za přestupek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2014, č. j. 1 As 131/2014 – 45). „*Přednost*“ odpovědnosti za přestupek je patrná i z § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu, podle kterého správní orgán poučí provozovatele, jehož vozidlem nezjištěný řidič spáchal přestupek, o možnosti sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku.

Při posuzování, zda správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, ale nelze ztrácet ze zřetele smysl a účel úpravy správního deliktu provozovatele vozidla, kterým bylo postihnout tzv. problematiku osoby blízké. V případech překročení maximální povolené rychlosti naměřeného pomocí automatických radarů a v případech nesprávného parkování, správní orgány často jednoznačně zjistily spáchání přestupku, ale při zjišťování totožnosti pachatele byly odkázány na vysvětlení podané registrovaným provozovatelem vozidla. Pokud provozovatel odepřel podání vysvětlení s tím, že by jím vystavil postihu osobu blízkou (§ 60 odst. 1 věta za středníkem zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů), správní orgány se ocitly ve stavu důkazní nouze a věc odložily, protože při množství podobných dopravních přestupků bylo vyloučeno zjišťovat totožnost přestupců jinými způsoby. Cílem zavedení úpravy správního deliktu provozovatele vozidla bylo, aby zmíněná deliktární jednání nezůstala nepotrestána a aby za ně v případě nezjištění totožnosti pachatele odpovídal provozovatel vozidla, kterému byla § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu stanovena povinnost zajistit, aby při užití vozidla byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích (viz zápis z hlasování v Poslanecké sněmovně o návrhu novely zákona o silničním provozu vráceném Senátem ze dne 6.9.2011, dostupný na <http://www.psp.cz/eknih/2010ps/stenprot/021schuz/s021045.htm>). Kasační soud se vyjádřil k účelu úpravy, jež byla do zákona o silničním provozu vložena novelou provedenou zákonem č. 297/2011 Sb., v rozsudku ze dne 11. 12. 2014, č. j. 3 As 7/2014 – 21: „*Evidentním primárním úmyslem zákonodárce v právní úpravě správního deliktu dle ustanovení § 125f zákona o provozu na pozemních komunikacích je*

postihnout existující a jednoznačně zjištěný protiprávní stav, který byl způsoben provozem resp. užíváním vozidla při provozu na pozemních komunikacích. Podle názoru Nejvyššího správního soudu je zcela přiléhavé, pokud zákonodárce zvolil objektivní formu odpovědnosti samotného provozovatele vozidla, jenž je jako vlastník věci - nástroje spáchání protiprávnosti - z hlediska veřejného práva primární identifikovatelnou a konkrétní osobou.“

Šlo by proti smyslu úpravy správního deliktu provozovatele vozidla vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla k výzvě podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu zjevně nevede, resp. nemůže vést k nalezení a usvědčení pachatele přestupku. Budou-li mít správní orgány (ať již na základě označení řidiče provozovatelem vozidla nebo na základě jiných skutkových okolností) reálnou příležitost zjistit přestupce, musí se o to pokusit. Dobrý příklad poskytuje věc řešená Krajským soudem v Hradci Králové v rozsudku ze dne 28. 8. 2014, čj. 30 A 92/2013 – 27, kde provozovatelem vozidla byla autopůjčovna, která na základě výzvy poskytla správnímu orgánu údaje o subjektu, jenž měl v době spáchání přestupku vozidlo pronajaté, a přiložila příslušnou nájemní smlouvu; krajský soud uzavřel, že správní orgány měly vyvinout větší úsilí ke kontaktování označené obchodní společnosti a jejího jednatele, který dle sdělení provozovatele vozidlo osobně přebíral. Naopak pokud provozovatel vozidla k výzvě správního orgánu označí za řidiče osobu, kterou nelze dohledat nebo se jí nedaří doručovat, případně označí osobu, která odepře podání vysvětlení z důvodu podle § 60 odst. 1 věty za středníkem zákona o přestupcích (srov. citovaný rozsudek 3 As 7/2014 – 21), nebo dochází-li k řetězení označených osob (označený řidič označí dalšího řidiče atd.), je podmínka učinění nezbytných kroků ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o přestupcích naplněna a správní orgán po odložení či zastavení řízení o přestupku projedná správní delikt.“

V přezkoumávané věci žalobce sice označil k výzvě správního orgánu jako údajného řidiče pana L. Y., nar. ..., P. 15, P. 1, avšak s touto osobou se nepodařilo správnímu orgánu navázat kontakt. Jmenovaný totiž nereagoval na jeho předvolání ze dne 31. 8. 2015 k podání vysvětlení ve věci podezření ze spáchání daného přestupku. Tato písemnost byla doručována jmenovanému prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, pan L. Y. si ji však nevyzvedl v úložní době a zásilka se vrátila správnímu orgánu s tím, že je adresát v místě neznámý (viz záznamy pošty na zásilce – doručence).

Právě na tuto nedbalost pana L. Y. je přiléhavá právní věta vyvozená z nálezu Ústavního soudu ze dne 10. 2. 2015, sp. zn. II. ÚS 3694/13-2, podle níž: „Doručování správních rozhodnutí představuje způsob komunikace mezi správním orgánem a účastníkem správního řízení. Lze proto očekávat a koneckonců i požadovat, aby z jejich strany nedocházelo ke vzájemným obstrukcím. Ústavní soud neposkytne ochranu jednání takového účastníka řízení, které lze označit za značně účelové, případně (přinejmenším) za ledabylé, a porušující zásadu, podle níž je každý povinen dbát o vlastní práva.“

Navíc třeba dodat, že krajskému soudu je z jeho úřední činnosti známo, že pan L. Y., nar. ..., P. 15, P. 1, je uváděn zastupující společností FLEET Control, s.r.o., jako řidič vozidla v analogických řízeních, jak bylo uvedeno např. již v rozhodnutích zdejšího krajského soudu sp. zn. 30 A 29/2016 nebo 30 A 38/2016, v nichž bylo řečeno, že:

„Dále správní orgán eviduje přestupky za správní delikt provozovatele vozidla zastupující společností FLEET Control, s.r.o., IČ 24149322, Praha 1, kde uvádí jako řidiče jmenovaného L. Y., nar. ..., bytem P. 15, P. 1 k (sp. zn.2015/3334/SPRKSR/KOG,2015/1888/SPRKSR/NOH,2015/4900/SPRKSR/SCHZ,2015/1165/SPRKSR/SCHZ,2015/2505/SPRKSR/NOH,2015/2092/SPRKSR/NOH,2014/1701/SPRKSR/SCHZ,2014/1918/SPRKSR/NOH,2015/1961/SPRKSR/KAM,2014/1274/SPRKSR/KOG,2015/820/SPRKSR/NOH,2015/2497/SPRKSR/SCHZ,2015/6668/SPRKSR/NOH,2014/1909/SPRKSR/NOH,2015/4772/SPRKSR/SCHZ,2015/7059/SPRKSR/NOH,2015/4690/SPRKSR/NOH,2015/5840/SPRKSR/NOH,2015/2652/SPRKSR/NOH,2015/458/SPRKSR/KAM a 2015/2551/SPRKSR/KAM). Správní orgán proto považoval uvedení této osoby coby řidiče vozidla za obstrukční postup ze strany žalobce.“

Další závažnou skutečností pro zahájení řízení o správním deliktu v dané věci je, že podle ustanovení § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích správní orgán věc odloží, jestliže nezjistí do šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě. Vzhledem k tomu, že správní orgán nezjistil v přezkoumávané věci do šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti osobě, jež byla označena za řidiče vozidla, nezbylo, než věc ve smyslu citovaného ustanovení odložit. Stalo se tak opatřením správního orgánu - záznamem o odložení věci ze dne 3. 2. 2016, č. j. ODP/14439-2016/kld 18410-2015/kld. Jiný postup, než zahájení řízení o správním deliktu, již nebyl vzhledem k uvedenému možný.

Je tak možno zkonstatovat, že Městský úřad Dvůr Králové nad Labem, odbor dopravy a silničního hospodářství, se pokusil v souladu s příslušnými ustanoveními správního řádu o doručení uvedené písemnosti, kterou chtěl dle § 60 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v platném znění, vyzvat označenou osobu k podání vysvětlení ohledně dané deliktovní věci, a to na adresu, kterou uvedl samotný žalobce (jeho zmocněnec). Podle krajského soudu tak učinil potřebné kroky ke zjištění pachatele přestupku podle § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu.

Za nadbytečný má krajský soud návrh žalobce, že když se nepodařilo správnímu orgánu navázat kontakt s jím označeným řidičem, tak že se měl obrátit na něho samotného. K tomu totiž jednak neměl správní orgán žádný zákonný důvod, a krom toho je přeci normální a logickou reakcí běžného občana, že na výzvu správního orgánu ke sdělení k osobě řidiče uvede hned svoji verzi a všechny indicie k ní. Co by tak mohl žalobce ještě nového k věci uvádět? Ostatně ani v žalobě v tomto směru nic neuvedl, kromě obecných proklamací. A nestalo se tak ani při jednání soudu.

Jak již ale bylo uvedeno výše, podle ustanovení § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích správní orgán věc odloží, jestliže nezjistí do šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě. Dozvěděl-li se proto správní orgán o spáchání daného přestupku dne 12. 5. 2015, musel zjistit skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti panu L. Y. nejpozději do 60 dnů od tohoto data. K tomu však nedošlo, když žalobce na výzvu správního orgánu ze dne 27. 5. 2015 odpověděl prostřednictvím svého zmocněnce až dne 3. 8. 2015. Dlužno tak poznamenat, že to byl sám žalobce, který již jen svojí pasivitou zapříčinil marné uběhnutí zmíněné 60-ti denní lhůty. Krom toho uvedl správnímu orgánu takové údaje o řidiči předmětného vozidla, na jejichž základě neměl reálnou

příležitost zjistit přestupce. Označil totiž za řidiče osobu, kterou nebylo možno úředně dohledat a ani jí doručovat úřední zásilky. Vzdor uplynutí uvedené 60-ti denní lhůty se správní orgán pokoušel označeného řidiče dále dohledat a kontaktovat jej. Dne 31. 8. 2015 mu zaslal předvolání k podání vysvětlení a o informace ohledně jeho osoby požádal Ministerstvo vnitra a Krajské ředitelství Policie Královéhradeckého kraje. Přesto zůstal pan L. Y. nekontaktní. Po uplynutí zmíněné 60-ti denní lhůty přitom nebyl k něčemu podobnému, ani k dalšímu kontaktování samotného žalobce, prostor.

Třeba přitom zdůraznit, že ačkoliv žalobce tvrdil, že pan L. Y. se zdržoval na adrese, kterou správnímu orgánu uvedl, byl tam známý, respektive měl na dané adrese poštovní schránku se svým jménem, přičemž právě proto trval na veřejném projednání žaloby s tím, že o tom při něm předloží důkazy, nic takového neučinil. Žádné důkazy pro tato svá tvrzení krajskému soudu nepředestřel. Za takové situace však neexistovaly skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti konkrétní osobě (L. Y.) a správní orgán I. stupně postupoval správně, když řízení o přestupku nezahájil a věc odložil.

Dále si je třeba uvědomit, že přestupkové řízení je řízením zahajovaným v převážné většině z úřední povinnosti, tak jako by tomu bylo ostatně i v daném případě. Než k takovému řízení ale správní orgán přistoupí, musí mít dostatečné indicie k závěru, že se konkrétní osoba mohla přestupkového jednání skutečně dopustit. Před vlastním zahájením přestupkového řízení tedy existuje určité období „zjišťovací“, v němž správní orgán sumarizuje a hodnotí dostupné podklady, jež by mohly k zahájení přestupkového řízení vést. Byť při nich může správní orgán provádět celou řadu úkonů, tak vzhledem k tomu, že ještě není vedeno vlastní přestupkové řízení, které je řízením správním, nevztahují se na ně ustanovení části druhé správního řádu, nazvané „Obecná ustanovení o správním řízení“. Tedy ani ustanovení § 25 odst. 1 správního řádu, které upravuje doručování úředních písemností veřejnou vyhláškou osobám neznámého pobytu a osobám, jimž se prokazatelně nedaří doručovat, jakož i osobám, které nejsou známy či ustanovení § 32 odst. 2 písm. d) téhož zákona, podle něhož správní orgán ustanoví opatrovníka osobám neznámého pobytu a sídla a osobám, jimž se prokazatelně nedaří doručovat. Vytýkal-li proto žalobce správnímu orgánu porušení těchto zákonných ustanovení v době, kdy žádné přestupkové řízení vedeno nebylo, mýlil se. Ostatně těžko si lze představit, co by v té době, kdy přestupkové řízení ještě nebylo vedeno, měl např. takový opatrovník za úkol. Při pojetí, z něhož žalobce vycházel, snad jediné přidat se k hledání údajného přestupce. I to svědčí o neopodstatněnosti uvedených námitek a jejich iracionalitě.

Totéž lze říci i o námitce, že pokud z podání žalobce nevyplývala kontaktní adresa pana L. Y., tak že měl být tento nedostatek řešen postupem podle § 37 odst. 3 správního řádu. Rovněž tento institut je upraven v části druhé správního řádu, jejím oddílu 2, nazvaném „Úkony účastníků“, tedy je pro něj prostor v již zahájeném správním řízení. To nejen že nebylo vedeno (viz vpředu), ale žalobce v něm ani nemohl vystupovat jako jeho účastník, k jehož návrhu by mělo být vedeno. Vždyť žalobce se za přestupce neoznačil. O rozporuplnosti žaloby v tomto směru svědčí to, že na jedné straně žalobce tvrdí, že pan L. Y. byl kontaktní a známý na uvedené adrese a že to při jednání doloží důkazně, ale již v dalších žalobních bodech se

dovolává postupů (doručování veřejnou vyhláškou a ustanovení opatrovníka), jež nasvědčují pravému opaku.

Ke shora uvedenému krajský soud dodává, že správní orgán postupuje při výkonu své pravomoci (výkonu veřejné správy) v období před zahájením přestupkového řízení podle základních zásad činnosti správních orgánů uvedených v § 2 až § 8 správního řádu, případně podle jeho části čtvrté (viz § 177 správního řádu).

Krajský soud je vzhledem k uvedenému přesvědčen o tom, že správní orgán podnikl potřebné úkony ke zjištění pachatele přestupku, že další již nebyly třeba. Ad absurdum by totiž pod požadavek žalobce „podnikat veškeré možné kroky“ bylo možno zahrnout i vyhlášení celostátního pátrání, což by byl prostředek zjevně neadekvátní, zvláště pak za situace, kdy je znám provozovatel vozidla, vlastník nástroje spáchání protiprávního skutku.

2. Soukromý vlastník rychloměru

K návrhu žalobce provedl krajský soud při jednání soudu důkaz Smlouvou o nájmu zařízení a o poskytování služeb ze dne 2. 12. 2013 uzavřené mezi společností GEMOS CZ, spol. s r. o., coby pronajímatelem a městem Dvůr Králové nad Labem coby nájemcem včetně všech příloh této smlouvy.

Obsah těchto listin vyvrací obavu žalobce, že není zřejmá míra a kvalita participace výrobce a vlastníka použitého rychloměru, společnosti GEMOS CZ, spol. s r. o., na měření rychlosti v obci Choustníkovo Hradiště, tedy zda byl v daném případě respektován § 79a zákona o silničním provozu či nikoliv.

Dle citovaného zákonného ustanovení je policie a obecní policie oprávněna měřit rychlost vozidel za účelem zvýšení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích. Obecní policie tuto činnost vykonává výhradně na místech určených policií, přitom postupuje v součinnosti s policií.

Z obsahu shora uvedené smlouvy je zřejmé, že žalobcova (navíc ničím nepodložená) domněnka, že by na měření rychlosti v obci Choustníkovo Hradiště fakticky participoval soukromý vlastník rychloměru, je lichá. Krajský soud nepovažuje za nutné citovat celé znění citované smlouvy čítající (včetně příloh) vícero stran, konkrétně proto poukazuje zejména na její článek IV. - Předmět smlouvy, kdy např. z jeho bodů 6. až 8. je zřejmé, že pronajímatel rychloměru nemůže žádným způsobem zasahovat do získávání důkazů a že celý proces jejich shromažďování je zcela pod kontrolou městské policie. Z obsahu smlouvy plyne, že vlastník rychloměru měření rychlosti, jakož i obstarání důkazů s tím spojených, nemá možnost jakkoliv ovlivnit. Tento postup je zcela v působnosti městské policie a vlastník rychloměru se na něm nikterak nepodílí.

Ani tuto námitku tedy krajský soud neshledal důvodnou.

3. Liberec

Obsahem této žalobní námitky bylo tvrzení žalobce, že v posuzované věci byl naplněn liberační důvod předvídaný ustanovením § 125e odst. 1 zákona o silničním provozu. Dle něho “Právnícká osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila“.

V žalobě avizované důkazy o uzavření nájemní smlouvy mezi žalobcem a nájemcem a následně podnájemní smlouvy mezi nájemcem a panem Y. v průběhu soudního řízení nebyly předloženy. Tvrzení žalobce, že své vozidlo pronajmul zmocněnci, aby ten dané vozidlo dále dával do podnájmu třetím osobám, přičemž v nájemní smlouvě se zmocněnec zavázal zajistit, aby podnájemci vozidla neporušovali povinnosti ze zákona o silničním provozu, tak nebyla žádným způsobem prokázána.

Ostatně i z hlediska jeho systematického zařazení je zřejmé, že citované ustanovení § 125e odst. 1 zakotvuje možnost zproštění se odpovědnosti za správní delikt právnické osoby dle předcházejícího ustanovení § 125d zákona o silničním provozu.

Pokud se však jedná o správní delikty provozovatele vozidla dle § 125f zákona o silničním provozu (tak jako v přezkoumávané věci), může se provozovatel vozidla (ať už osoba fyzická či právnická) odpovědnosti za správní delikt zprostit toliko v případech vymezených v odst. 5 této normy. Tedy pokud prokáže, že v době před porušením povinnosti řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích

- a) bylo vozidlo, jehož je provozovatelem, odcizeno nebo byla odcizena jeho tabulka s přidělenou státní poznávací značkou, nebo
- b) podal žádost o zápis změny provozovatele vozidla v registru vozidel.

Ani jeden z uvedených liberačních důvodů ovšem žalobcem tvrzen nebyl.

Žalobce dále v rámci této žalobní námitky (byť poněkud nesystémově) vytkl správním orgánům, že pokud správní orgán rozhodoval na základě informace vyplývající z jeho úřední činnosti, tedy že zmocněnec žalobce označuje pana Y. jako řidiče i v jiných řízeních o správních deliktech, v nichž vystupuje jako zmocněnec delikventů, jednalo se o podklad rozhodnutí, se kterým měl být žalobce seznámen a měl mít možnost vyjádřit se k němu před vydáním rozhodnutí.

Shora již krajský soud při referování obsahu správního spisu popsal, jaké kroky podnikl správní orgán I. stupně, aby kontaktoval žalobcem označeného řidiče vozidla v době spáchání přestupku. Vpředu také krajský soud podrobně odůvodnil, proč dle jeho názoru správní orgán I. stupně podnikl všechny nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu.

Pokud správní orgán I. stupně v odůvodnění svého rozhodnutí (viz poslední odstavec na str. 4) v rozsahu toliko jediné věty konstatoval, že ze strany zmocněnce žalobce je osoba pana Y. uváděna v několika dalších spisových materiálech správních deliktů různých provozovatelů vozidel vedených na ODP Dvůr Králové nad Labem, jednalo se již o postřeh z hlediska skutkového i právního nadbytečný. Skutečnost, že pan Y. je osobu nekontaktní, byla totiž v předmětném správním řízení

spolehlivě prokázána řadou jiných důkazů (viz shora). Jednalo se tedy o skutkově odlišnou situaci, než v žalobcem odkazovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 5. 2010, č. j. 7 As 31/2010-94, jehož závěry tak nejsou na daný případ příléhavé.

Jak již krajský soud uvedl, správní orgán nepochybil, pokud ne zahájil řízení o přestupku proti panu Y. a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti této osobě, a pokud následně zahájil správní řízení o správním deliktu dle § 125f zákona o silničním provozu s žalobcem coby provozovatelem vozidla, kterým byl spáchán přestupek. Dodatek správního orgánu, že má povědomost získanou na základě své úřední činnosti, že k obdobným závěrům dospěl i v řadě jiných správních řízení, která vedl, tak měl povahu ryze doplňující, pro shora uvedené závěry nebyl významný. Nebyl proto způsobilý jakkoliv negativně se dotknout práv žalobce a nemohl tedy ani být důvodem překvapivosti vydaného rozhodnutí.

4. Vady správního řízení

Tento žalobní bod v sobě zahrnoval několik výtek ve vztahu k postupu správních orgánů.

a) V první řadě žalobce nesouhlasil s tím, že se správní orgány v odůvodnění svých rozhodnutí odvolaly v souvislosti s výkladem pojmu „automatizovaný technický prostředek používaný bez obsluhy“ na stanovisko Ministerstva dopravy ze dne 29. 5. 2013, č. j. 102/2013-160-OST/4 (dále také jen „Stanovisko“), aniž by touto listinou byl proveden důkaz. Neozřejmily ani, proč mají toto stanovisko při výkladu daného pojmu za směrodatné. Žalobce tak má pochybnost, zda použitý rychloměr skutečně automatizovaným technickým prostředkem bez obsluhy byl. V souvislosti s tím se dovolával provedení důkazu Návodem k použití rychloměru SYDO Traffic Velocity, jímž byla v daném případě změřena rychlost vozidla žalobce.

Předně nutno zmínit, že správní orgán I. stupně se sice v souvislosti s vymezením pojmu „automatický technický prostředek používaný bez obsluhy“ ve svém rozhodnutí na Stanovisko odvolal (viz poslední odstavec na str. 6), svůj závěr, že se jedná o automatizovaný technický prostředek bez obsluhy, však opřel zejména o jiné důkazy, které ve správním spise založeny jsou (tj. Ověřovací list Českého metrologického institutu ze dne 18. 3. 2014, č. 8012-OL-70055-14, veřejnoprávní smlouvu ze dne 12. 6. 2013, č. KTÚ/VERJ-2013/590, uzavřenou mezi městem Dvůr Králové nad Labem a obcí Choustníkovo Hradiště a rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje ze dne 3. 7. 2013, č. j. 11801/VZ/2013-2, kterým udělil souhlas s uzavřením uvedené veřejnoprávní smlouvy).

Přestože je krajský soud toho názoru, že již jen na základě těchto důkazů lze dojít ke spolehlivému závěru, že v daném případě použitý rychloměr SYDO Traffic Velocity fungoval při měření rychlosti vozidla žalobce jako automatizovaný technický prostředek bez obsluhy, doplnil v tomto směru dokazování provedené správními orgány ve smyslu § 77 s. ř. s. A to právě zmíněným Stanoviskem a dále Návodem k použití rychloměru SYDO Traffic Velocity od jeho výrobce společnosti Gemos CZ, s. r. o. včetně Certifikátu o schválení typu měřidla daného silničního rychloměru

vyhotoveného Českým metrologickým institutem dne 2. 2. 2012, č. 0111-CS-C004-12.

Pokud se jedná o pojem „automatizovaný technický prostředek bez obsluhy“, pak ten zakotvuje ustanovení § 125f odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu, podle něhož právníká nebo fyzická osoba za správní delikt odpovídá, pokud porušení pravidel bylo zjištěno prostřednictvím automatizovaného technického prostředku bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích. Blíže však tento pojem nedefinuje.

Krajský soud proto neshledává závadným, pokud je při výkladu tohoto neurčitého právního pojmu ze strany správních orgánů používán interní akt ústředního orgánu státní správy pro danou oblast. V daném případě tedy zmíněné stanovisko Ministerstva dopravy, v němž je tento pojem vykládán a jsou v něm vymezena jeho definiční kritéria.

Ministerstvo dopravy ve Stanovisku k determinaci automatizovaného technického prostředku bez obsluhy uvádí:

„Předně to jsou především (až na výjimky) technické prostředky trvale instalované, projektované a zabudované v určeném prostoru. Dovětek „používaného bez obsluhy“ je nezbytné chápat tak, že vlastní spuštění nebo spánkový režim zařízení je činěn automaticky či dálkovým nebo manuálním způsobem, avšak jakákoliv průběžná či operativní obsluha takového zařízení je v daném čase a místě vyloučena, a do vlastního výběru měřených vozidel nikterak nezasahuje.“ Za rozhodující podmínku pro statut daného rychloměru jako automatizovaného technického prostředku bez obsluhy je považována „skutečnost, že po uvedení měřicího zařízení do činnosti, vyhodnocuje toto měřicí zařízení rychlost jízdy všech vozidel (popř. vozidel, jejichž řidiči překročili hodnotu sledované rychlosti jízdy).“ Za další nezbytnou podmínku se považuje „skutečnost, že identita skutečného řidiče není v daný okamžik zjištělná, jinými slovy, že v daném místě a čase není organizováno kontrolní stanoviště, kde by mohlo být kontrolované vozidlo zastaveno a jeho řidič zjištěn.“

Krajský soud se ve shodě se správními orgány s těmito definičními kritérii plně ztotožňuje, neboť podstatu pojmu „automatizovaný technický prostředek bez obsluhy“ dle jeho názoru přiléhavě vystihují.

Že v daném případě použitý rychloměr SYDO Traffic Velocity fungoval při měření rychlosti vozidla žalobce jako automatizovaný technický prostředek bez obsluhy, pak dokládají jak shora zmíněné důkazy provedené již správními orgány, tak rovněž již citovaný Návod k použití rychloměru SYDO Traffic Velocity od jeho výrobce společnosti Gemos CZ, s. r. o. včetně Certifikátu o schválení typu měřidla daného silničního rychloměru vyhotoveného Českým metrologickým institutem dne 2. 2. 2012, č. 0111-CS-C004-12, který jako důkaz provedl při jednání krajský soud.

Hned v bodě 1. 1. uvedeného Certifikátu je daný rychloměr definován jako „silniční úsekový rychloměr s dlouhým měřícím úsekem“, který je určen „k automatickému měření průměrné rychlosti a dokumentaci překročení nejvyšší povolené rychlosti projíždějících vozidel.“

Skutečnost, že předmětný rychloměr naplňuje shora vymezené definiční znaky automatizovaného technického prostředku bez obsluhy, je pak zřejmá z dalšího

obsahu jak Návodu k jeho obsluze (viz např. bod 2. – Ovládání rychloměru nebo bod 3.1. – Kontrola značky), tak zmíněného Certifikátu (viz např. bod 1.3. – Uspořádání rychloměru nebo bod 1.4. – Snímek měřeného vozidla). Obsahy obou těchto důkazů nepovažuje krajský soud za potřebné v plném rozsahu opisovat, v podrobnostech na ně proto odkazuje.

Stejně jako na citované důkazy, které již provedly správní orgány ve správním řízení. Také ty závěr, že rychlost vozidla žalobce byla v daném případě změřena za pomoci automatizovaného technického prostředku bez obsluhy, prokazují (viz např. články 2. 1. a 2.4 veřejnoprávní smlouvy uzavřené mezi městem Dvůr Králové nad Labem a obcí Choustníkovo Hradiště dne 12. 6. 2013 pod č. KTÚ/VERJ-2013/590).

Uvedené žalobní výtce tedy krajský soud přisvědčit nemohl.

b) Dále žalobce namítal, že správní orgán I. stupně neprovedl jako důkaz mimo ústní jednání souhlas Dopravního inspektorátu Policie České republiky, Územního odboru Trutnov, ze dne 31. 12. 2014, č. j. KRPH-597-188/Čj-2014-051006. Z obsahu správního spisu krajský soud zjistil, že tento důkaz v průběhu správního řízení skutečně proveden nebyl, ve správním spise se nenachází. Krajský soud tedy provedl důkaz touto listinou, včetně její přílohy, při jednání soudu dne 7. 11. 2017. Z obsahu této listiny plyne souhlas Policie České republiky s prováděním úsekového měření v tam specifikovaných místech v rámci součinnosti ve smyslu § 79a zákona o silničním provozu. Přílohou souhlasu je pak mapa lokalit pro nasazení represivního kamerového systému.

c) Žalobce dále namítl, že správní orgán I. stupně neprovedl ani důkazy listinami nacházejícími se ve správním spise pod č. I. 4,5,6,7,12 a 13, přestože z obsahu těchto listin při svém rozhodování vycházel.

Z obsahu správního spisu plyne, že správní orgán I. stupně sepsal dne 23. 6. 2016 Protokol o provedení důkazu mimo ústní jednání podle § 18 odst. 1 správního řádu (viz č. I. 19 správního spisu), v němž uvádí, že provedl důkazy oznámením o přestupku na č. I. 2 správního spisu, fotografickou dokumentací na č. I. 3 správního spisu a výpisem z karty osobního motorového vozidla na č. I. 10 správního spisu a podrobně popsal, co z těchto důkazů zjistil.

Předně je třeba k této námitce uvést, že § 51 odst. 2 věta první správního řádu zní „O provádění důkazů mimo ústní jednání musí být účastníci včas vyrozuměni, nehrozí-li nebezpečí z prodlení.“ Vyrozumění o dokazování spolu s poučením o možnosti vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí ve lhůtě 5 dnů ode dne provedení dokazování bylo žalobci doručeno 1. 6. 2016 do datové schránky jeho zmocněnce. Žalobce se nedostavil a svého práva zúčastnit se dokazování a vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí nevyužil.

V souvislosti s tím připomíná krajský soud rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2013, č. j. 1 As 157/2012-40, podle něhož správní orgán není povinen postupovat dle § 51 odst. 2 správního řádu, tj. vyrozumět účastníka řízení o provádění důkazů mimo ústní jednání, jde-li o provedení důkazu listinou.

Pokud se týká materiální stránky věci, v jejímž světle je třeba výše uvedené závěry o formální stránce věci nahlížet, je třeba zhodnotit, zda by případné formální neprovedení důkazů listinami, přestože by byly založeny ve správním spise, mělo za následek na zákonnost celého rozhodnutí. Krajský soud je v této otázce veden závěry rozsudku Krajského soudu v Brně č. j. 62 Ca 42/2007 – 337, které na posuzovanou věc dopadají a s nimiž se zcela ztotožňuje a na něž odkazuje: „*Na základě obsahu správního spisu soud přisvědčuje žalobcově tvrzení, že o provádění důkazů listinou nebyl učiněn záznam do spisu podle § 53 odst. 6 věty první správního řádu. Ve spise jsou založeny toliko listiny, jimiž byl proveden důkaz, nikoli formální záznam o provedení důkazů těmito listinami. Jde tedy o porušení ustanovení o řízení před správním orgánem (§ 53 odst. 6 správního řádu), nicméně charakter tohoto pochybení sám o sobě neatakuje zákonnost napadeného rozhodnutí; jiná procesní pochybení, v jejichž souhrnu by k takovému ataku zákonnosti mohlo dojít, přitom soud nezjistil. I v případě, že by žalovaný o provádění důkazů listinami pořídil záznam, důkazní situace by se nijak nezměnila, tj. žalovaný by vycházel z týchž důkazů, z jakých vycházel, podklad rozhodnutí by byl materiálně též, v napadeném rozhodnutí by bylo obsaženo totéž odůvodnění. Z odůvodnění rozhodnutí vydaných v obou stupních správního řízení vyplývá, že důkazy provedeny byly, žalobce přitom s nimi byl poté, kdy se staly součástí správního spisu, seznámen.*“

Z uvedeného plyne, že i v případě, že by záznam o provádění důkazu listinou vůbec učiněn nebyl, nemělo by to samo o sobě vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.

Krajský soud přes shora uvedené při jednání dne 7. 11. 2017 důkaz některými z uvedených listin založených ve správním spise provedl. Konkrétně listinami na č. I. 4-5 správního spisu (Ověřovací list č. 8012-OL-70055-14 na rychloměr SYDO Traffic Velocity vystavený Českým metrologickým institutem dne 18. 3. 2014), na č. I. 7 správního spisu (veřejnoprávní smlouva uzavřená dne 12. 6. 2013 mezi městem Dvůr Králové nad Labem a obcí Choustníkovo Hradiště) a na č. I. 8 správního spisu (rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje ze dne 3. 7. 2013, kterým byla uvedená veřejnoprávní smlouva schválena). Provedení důkazu listinami na čl. 12 a 13 správního spisu považoval za zcela nadbytečné, neboť se jedná o plnou moc žalobce udělenou zmocněnci pro zastupování ve správním řízení a o sdělení zmocněnce ze dne 3. 8. 2015 adresované správnímu orgánu I. stupně, že vozidlo řídil L. Y.

Krajský soud tak uzavírá, že ani tuto žalobní námitku důvodnou neshledal, k porušení žalobcových procesních práv nedošlo. Provádět důkaz zrušujícími rozhodnutími Městského úřadu Dvůr Králové nad Labem, která vydal v řízení o odvolání proti rozhodnutí správního orgánu v roce 2016 ve věci správního deliktu provozovatele vozidla, jak v souvislosti s touto námitkou navrhoval žalobce, považuje krajský soud s ohledem na shora uvedené za naprosto irelevantní.

d) Žalobce dále považuje rozhodnutí správního orgánu I. stupně za nepřezkoumatelné, neboť správní orgán neuvedl, odkud a jakým způsobem čerpal informace o tom, že se měřený úsek nachází v zastavěném území obce Choustníkovo Hradiště, jak je dlouhý, že je na pozemní komunikaci označen bílým vodorovným značením a že se nachází mezi dopravními značkami č. IS 12a „Obec“ a č. IS 12b „Konec obce“. Nevysvětlil také, ve významu jakého zákona pojem „zastavěné území“ chápe. V souvislosti s tím žalobce odkázal na § 2 písm. cc)

zákona o silničním provozu a na § 2 odst. 1 písm. d) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“). Dle něho správní orgány pochybily, pokud neprovedly dokazování, z něhož by vyplývalo, že celý měřený úsek probíhal zastavěným územím ve smyslu stavebního zákona (např. předložením kopie územního plánu). Pokud by tomu tak totiž nebylo, neplatil by po celém měřeném úseku rychlostní limit 50 km/h.

Totéž žalobce namítnul stran umístění příslušného dopravního značení na začátku a konci obce Choustníkovo Hradiště. Ani to nebylo nijak prokazováno a závěr o něm je tak nepřezkoumatelný. Z obsahu správního spisu také nevyplývá (a správní orgány toto vůbec nezjišťovaly), kde měřený úsek začínal a končil.

K tomu krajský soud uvádí následující. Jednání nezjištěného řidiče vozidla provozovatele ze dne 8. 3. 2015 je přestupkem dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu, tedy překročením nejvyšší dovolené rychlosti v obci o méně než 20 km.h⁻¹ nebo mimo obec o méně než 30 km.h⁻¹. Jedná se tedy o přestupek spáchaný v obci, nikoliv překročením nejvyšší dovolené rychlosti v zastavěném území. Dle § 2 písm. cc) zákona o silničním provozu je obec zastavěným územím, jehož začátek a konec je na pozemní komunikaci označen příslušnými dopravními značkami; na účelových komunikacích se značky neosazují.

Pro naplnění skutkové podstaty žalobci vytýkanému deliktu je tedy relevantní, zda se měřený úsek nachází v obci ve smyslu zákona o silničním provozu, nikoliv zda celý měřený úsek probíhal zastavěným územím v kontextu namítaného stavebního zákona, případně zákona o ochraně zemědělského půdního fondu apod. Aplikace stavebního zákona, resp. územního plánu obce za účelem vymezení pojmu „zastavěné území obce“, jak se toho dožadoval žalobce, tak není na místě, neboť předpisy stavebního práva na danou problematiku vůbec nedopadají. Proto krajský soud nepovažoval za potřebné důkaz územním plánem obce Choustníkovo Hradiště provádět.

Že se měřený úsek skutečně nachází na silnici č. I/37 v obci Choustníkovo Hradiště mezi dopravními značkami „Obec“ a „Konec obce“, vyplývá nejen z přesné specifikace tohoto úseku ve správních rozhodnutích, ale také z důkazů provedených správním orgánem, a sice z oznámení o přestupku, z fotodokumentace, z Ověřovacího listu Českého metrologického institutu ze dne 18. 3. 2014, č. 8012-OL-70055-14, z veřejnoprávní smlouvy ze dne 12. 6. 2013, č. KTÚ/VERJ-2013/590, uzavřené mezi městem Dvůr Králové nad Labem a obcí Choustníkovo Hradiště, a z vyjádření Policie České republiky, Územního odboru Trutnov, dopravního inspektorátu, ze dne 31. 12. 2014, k návrhu úseků pozemních komunikací vhodných pro úsekové měření rychlosti vozidel.

Žalobce vytýká správním orgánům, že nezjišťovaly umístění dopravního značení na začátku a konci obce Choustníkovo Hradiště, stejně jako kde měřený úsek začínal a končil. Toto tvrzení není jednak pravdivé, protože jak už uzavřel krajský soud shora, z citovaných důkazů má ve shodě se závěry správních orgánů za spolehlivě prokázané, že se měřený úsek nacházel na území obce ve smyslu § 2 písm. cc) zákona o silničním provozu. Tyto skutečnosti navíc žalobce nijak nevyvrátil a ani se o to nesnažil nejen ve správním řízení, neboť takové námitky v něm vůbec

nevznesl, ale ani v přezkumném soudním řízení. I v něm totiž setrval jen na obecných a ničím nedoložených tvrzeních. Žalobcova tvrzená obava z toho, zda skutečně celý měřený úsek probíhal územím obce, tedy zda po celé délce měřeného úseku platil rychlostní limit 50 km/h, totiž není v žalobě podložena jediným důkazem. Žalobce nejen nedokazuje, ale ani netvrdí jediný relevantní moment, který by byl způsobilý závěry správních orgánů ohledně této problematiky zpochybnit. Žalobcovo tvrzení je tak v tomto směru pouze ničím nepodloženou hypotézou.

e) Žalobce dále vznesl požadavek, aby z fotografií pořízených úsekovým rychloměrem muselo být patrné, kde přesně měření probíhalo, konkrétně aby na fotografiích byly vidět vodorovně dopravní značky přesně označující začátek a konec měřeného úseku, tedy že vozidlo žalobce má přední kola těsně před nimi. A že by na fotografiích měly být zachyceny i jiné objekty, než jen vozidlo žalobce.

Takový požadavek považuje krajský soud nejen za technicky obtížně proveditelný, ale až za absurdní. Jak je zřejmé z času spáchání daného přestupkového jednání a ostatně i z pořízené fotodokumentace, došlo k němu již za tmy a těžko si tedy lze představit, že by na fotografiích mohly být viditelné vodorovné bílé čáry nacházející se na vozovce. Stejně jako nějaké jiné objekty při dané komunikaci. Ostatně k čemu by taková zjištění byla. O tom, na kterých místech (v kterých úsecích) je úsekové měření prováděno, svědčí shora uvedené důkazy (např. souhlas Dopravního inspektorátu Policie České republiky, Územního odboru Trutnov, ze dne 31. 12. 2014, č. j. KRPH-597-188/Čj-2014-051006, včetně jeho přílohy, kterou představuje mapa lokalit pro nasazení represivního kamerového systému). Úsekové rychloměry se tedy nacházejí stabilně na stejných místech, na nichž bylo jejich umístění povoleno a odsouhlaseno. Není tedy vůbec potřebné, aby fotografie vozidel, jejichž řidiči se dopouštějí přestupkového jednání, zachycovaly skutečnosti požadované žalobcem.

5. Neprovedení ústního jednání či dokazování mimo ústní jednání za osobní účasti žalobce

Žalobce dále namítl, že žalovaný potvrdil rozhodnutí správního orgánu I. stupně, ač jeho vydání nepředcházelo nařízení ústního jednání, na kterém by bylo provedeno dokazování za jeho osobní účasti. K nutnosti nařízení ústního jednání ve věci řízení o správním deliktu provozovatele vozidla podpořil žalobce svou argumentaci rozsudky Nejvyššího správního soudu i rozsudky zdejšího krajského soudu a Krajského soudu v Ústí nad Labem.

V tvrzeném pochybení spatřoval žalobce zkrácení svých práv dle čl. 6 odst. 1 a odst. 3 písm. c) Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jakož i čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

K samotné otázce nařízení ústního jednání ve smyslu ustanovení § 49 odst. 1 věty první správního řádu při projednání správního deliktu provozovatele, dle kterého „ústní jednání správní orgán nařídí v případech, kdy to stanoví zákon, a dále tehdy, jestliže je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné“, se již komplexně vyjádřil Nejvyšší správní soud v několika svých rozsudcích. Např. v rozsudku ze dne 16. 3. 2016, č. j. 1 As 166/2015-29, uvedl, že na řízení o správním deliktu sice dopadá čl. 6 Úmluvy v jeho trestní větvi, avšak judikatura Evropského soudu pro

lidská práva setrvale stojí na základním principu, že řízení o trestním obvinění musí být spravedlivé jako celek. Z této judikatury dovodil, že správním orgánům projednávajícím obvinění ze správního deliktu neplyne jednoznačná povinnost nařídit vždy ústní jednání. V tomto směru uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46, rovněž to, že: „... soulad řízení o správním deliktu s čl. 6 Evropské úmluvy je třeba hodnotit nejen v kontextu správního řízení, ale i navazujícího soudního řízení. Nedostatky správního řízení z pohledu záruk stanovených čl. 6 Evropské úmluvy nemají za následek rozpor s Evropskou úmluvou, má-li obviněný možnost napadnout správní rozhodnutí v soudním řízení, které jejím požadavkům vyhovuje (srov. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 21. 2. 1984, Öztürk proti SRN, stížnost č. 8544/79, odst. 56). Nedostatek ústního jednání ve správním řízení tedy z pohledu Evropské úmluvy zhojil § 51 s. ř. s., podle kterého soud nařídí jednání k rozhodnutí o správní žalobě, ledaže strany souhlasí (byť implicitně) s rozhodnutím ve věci samé bez nařízení jednání. Stěžovatelce proto nebylo upřeno právo na ústní jednání. Nad rámec vypořádání této námitky kasační soud upozorňuje, že v rozhodnutí o přijatelnosti ze dne 17. 5. 2011, Suhadolc proti Slovinsku, stížnost č. 57655/08, Evropský soud pro lidská práva neshledal porušení čl. 6 ani v případě, kdy správní soud odmítl žádost o nařízení jednání ve věci žaloby proti rozhodnutí o dopravním přestupku; zdůraznil přitom, že správní spis obsahoval dostatečné podklady pro vydání rozhodnutí (záznam o měření rychlosti vozidla a obsahu alkoholu v dechu) a že obviněný měl příležitost zpochybnit spáchání přestupku v písemném vyjádření v rámci správního řízení a následně i ve správní žalobě.“

Nejvyšší správní soud se v posledně citovaném rozsudku zabýval i tím, zda povinnost nařídit jednání v řízení o správním deliktu plyne z vnitrostátní právní úpravy. K tomu uvedl: „Podle § 49 odst. 1 správního řádu správní orgán nařídí ústní jednání, je-li to nezbytné ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků, případně stanoví-li to zákon. Zákon o přestupcích stanoví v § 74 odst. 1 správním orgánům povinnost nařídit v prvním stupni ústní jednání; tím je přestupkové řízení specifické (...). V řízení o správních deliktech správní orgány nemají povinnost vždy nařídit ústní jednání (...). V usnesení ze dne 3. 4. 2012, č. j. 7 As 57/2010-82, rozšířený senát Nejvyššího správního soudu zdůraznil, že ve správním řízení trestní povahy je třeba dbát na dodržování zásady ústnosti, přímosti a bezprostřednosti. Provádění důkazů při jednání by proto mělo být pravidlem, od kterého se ale lze odchýlit v odůvodněných případech; v takovém případě správní orgán vyhotoví o provedení dokazování protokol podle § 18 správního řádu.“

Pokud se žalobce odvolával na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2016, č. j. 9 As 139/2015-30, v souvislosti na „nekonání ústního jednání“, třeba konstatovat, že tak činil nepřipadným způsobem. Ostatně na tento rozsudek následně reagoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 6. 2016, č. j. 2 As 33/2016-53, mimo jiné takto:

„Další námitkou stěžovatel brojí proti závěru krajského soudu, jenž dovodil, že městský úřad nepochybil, nenařídil-li ústní jednání. Stejně tak nesouhlasí s tím, že o provádění důkazu listinou nemusí být účastník řízení předem vyrozuměn a že jej lze provést mimo jednání navíc bez toho, aby byl o tomto úkonu vyhotoven protokol.

Nejvyšší správní soud nemůže souhlasit ani s touto stěžovatelovou námitkou, přičemž poukazuje na velké množství vlastních rozsudků, které se týkaly totožné otázky (srov. např. rozsudek ze dne 22. 10. 2015, sp. zn. 8 As 110/2015, ze dne 16. 3. 2016, sp. zn. 1 As 166/2015, nebo ze dne 29. 3. 2016, sp. zn. 1 As 7/2016), tedy povinnosti

správního orgánu nařídít ústní jednání v případě projednávání správního deliktu provozovatele vozidla.

I zde se Nejvyšší správní soud zcela ztotožňuje s názorem krajského soudu, že správní orgány nejsou povinny nařizovat ústní jednání v řízení o správních deliktech v situacích, kdy to není nezbytné ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků (k podrobné argumentaci odůvodňující tento závěr srov. rozsudek ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015 - 46, body 21 - 24, srov. i rozsudek ze dne 17. 3. 2016, č. j. 1 As 166/2015 - 29). Vzhledem k tomu, že v této části kasační stížnosti uplatňuje stěžovatel v zásadě stejnou argumentaci jako již dříve v řízení o žalobě, lze z důvodu procesní ekonomie v podrobnostech na přílehavé a vyčerpávající odůvodnění krajského soudu odkázat (ohledně možnosti takového postupu srov. např. rozsudek ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 – 130, nebo ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012 - 47).

Obecně tedy platí, že ústní jednání správní orgán nařídí, je-li to nezbytné ke splnění účelu řízení. Nejvyšší správní soud tak posuzoval otázku, zda bylo ústní jednání nezbytné v této konkrétní věci, přičemž dospěl k závěru, že nikoli.

(-)

Za daných okolností nebylo ke splnění účelu řízení a uplatnění práv stěžovatele nezbytné nařizovat ústní jednání. Postupem správního orgánu byl skutkový stav dostatečně zjištěn a nebylo třeba provádět další dokazování, např. výsledkem zasahujícího policisty (srov. rozsudek ze dne 25. 6. 2014, č. j. 3 As 128/2013 - 36, nebo ze dne 26. 1. 2015, č. j. 8 As 109/2014 - 70). Stěžovatel přitom měl dostatek prostoru k tomu, aby svá práva v řízení uplatnil. Stěžovatel navíc ani nesdělil žádné konkrétní skutečnosti, které chtěl uplatnit při jednání, a jeho námitka je tak zcela obecná a formalistická. Městský úřad proto nepochybil, pokud v souladu se zásadou procesní ekonomie v řízení ústní jednání nenařídil a rozhodl na základě podkladů obsažených ve správním spise.

Poukazuje-li stěžovatel na výše označený rozsudek devátého senátu, nelze konstatovat, že by s ním byl postup správních orgánů v rozporu. Ani tento rozsudek totiž nepovažoval provedení ústního jednání za nezbytnou součást řízení o správním deliktu. Poukázal pouze na to, že i za situace, provádí-li se dokazování mimo jednání, je vhodné předem o tom informovat účastníky řízení a příp. vyhotovit protokol. S uvedeným závěrem nelze než souhlasit, nicméně nutno poukázat také na konstantní judikaturu, dle níž platí, že ne každá procesní vada má vliv na zákonnost rozhodnutí. Takovou vadou je i provedení důkazu listinou mimo jednání bez toho, aby o tom byl vyhotoven protokol. Důkaz listinou je totiž specifický v tom, že účastník může zpochybňovat toliko správnost nebo pravost listiny, jejíž obsah je neměnný. Nachází-li se taková listina po celou dobu řízení ve spisu a účastník řízení se s ní může seznámit, nejde o vadu, která by mohla ovlivnit zákonnost řízení ani následného rozhodnutí, neboť účastníku řízení nic nebrání ji jakkoli konfrontovat kdykoli v průběhu řízení. Pokud by se samozřejmě jednalo o provádění jiného důkazu mimo ústní jednání (například výslech svědka), v takovém případě se uplatní devátým senátem nastíněný postup, aby nebyl účastník řízení jakkoli zkrácen na právech. Nejvyšší správní soud se i u přestupkového řízení, kdy je zákonem stanovena povinnost zásadně nařídít ústní jednání (oproti úpravě správních deliktů) vyjádřil v tom smyslu, že zásadní je, zda se účastník řízení mohl s daným důkazem seznámit a vyjádřit se k němu, nikoliv otázka, zda byl ryze formalisticky dodržen postup stanovený správním řádem (viz např. rozsudek ze dne 8. 2. 2012, č. j. 3 As 29/2011 – 51, nebo ze dne 21. 8. 2014, č. j. 10 As 16/2014 – 25, ze dne

12. 4. 2012, č. j. 9 As 107/2011 nebo ze dne 22. 10. 2008, č. j. 6 As 51/2007 – 228). Nejvyšší správní soud dále např. v rozsudcích ze dne 11. 1. 2012, č. j. 1 As 125/2011 – 163, a ze dne 8. 2. 2012, č. j. 3 As 29/2011 – 51, dospěl k závěru, že pokud správní orgán splní dvě podmínky, kterými jsou: (i) založení listiny do spisu podle § 17 odst. 1 správního řádu a (ii) účastník řízení má možnost se s těmito listinami seznámit při nahlížení do spisu podle § 36 odst. 3 správního řádu, lze provádět dokazování i jednoduše tím, že je listina vložena do spisu.

Od těchto závěrů se nemá Nejvyšší správní soud důvod odchýlit ani v nyní projednávané věci. Všechny listiny, z nichž správní orgán vycházel, byly po celou dobu řízení součástí spisu a stěžovatel byl obeznámen s možností se s nimi seznámit, případně je konfrontovat, nicméně zůstal pasivní. Ani tato námitka, kdy stěžovatel zpochybňoval toliko formální postup správních orgánů, není důvodná.“

Z uvedeného tedy jasně vyplývá, že se judikatura ustálila na jednoznačném závěru, že v případě, že je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné, musí se jednání ve správním řízení o správním deliktu provozovatele vozidla nařídit. Není-li tomu tak, ústní jednání být nařízeno nemusí. Neplatí tedy, že by v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla muselo být ústní jednání nařizováno vždy, jak bylo dříve dovozováno některými správními soudy, a to i soudem zdejším, jak upozornil žalobce.

V posuzované věci správní delikt spočíval v překročení nejvyšší povolené rychlosti, a to v obci Choustníkovo Hradiště, zjištěné automatizovaným technickým prostředkem, SYDO Traffic Velocity. Skutkově se tedy jednalo o zcela jednoduchý případ. Deliktní jednání bylo spolehlivě prokázáno listinami založenými ve správním spise a nebyla tak splněna podmínka nezbytnosti ústního jednání. Lze tedy uzavřít, že v dané věci nemuselo být nařízeno ústní jednání, jak tvrdí žalobce. Ten se mohl se všemi rozhodnými skutečnostmi (listinami) seznámit postupem dle § 38 odst. 1 správního řádu (nahlížení do spisu) či podle § 36 odst. 3 správního řádu (seznámení s podklady rozhodnutí před jeho vydáním), o čemž byl správním orgánem I. stupně řádně poučen. To, že žalobce v rozporu se zásadou vigilantibus iura scripta sunt svá práva nevyužil, nemůže vytýkat správním orgánům, nýbrž pouze a jenom sobě, resp. zvolenému zmocněnci.

Pokud pak žalobce dále tvrdil, že „I pokud by správní orgán během řízení seznal, že není nezbytné nařizovat ústní jednání, měl provést dokazování za osobní účasti žalobce jako účastníka řízení“, dlužno konstatovat, že žalobci či jeho zmocněnci nic nebránilo zúčastnit se dokazování mimo ústní jednání. Tvrdí-li nyní proto, že správní orgány porušily zásadu bezprostřednosti, když prováděly dokazování v nepřítomnosti žalobce, krajský soud se s touto námitkou neztotožňuje.

Dle § 51 odst. 2 správního řádu musí být účastníci řízení o provádění dokazování včas vyrozuměni, nehrozí-li nebezpečí z prodlení. Této své povinnosti správní orgán I. stupně dostál, o čemž svědčí obsah jeho oznámení ze dne 1. 6. 2015 (viz shora). Žalobce se mýlí, pokud vytýká správnímu orgánu, že toto oznámení mělo obsahovat výslovné poučení o tom, že se provádění dokazování mimo ústní jednání může žalobce zúčastnit. Takovou povinnost správní řád neukládá. V uvedeném oznámení správní orgán I. stupně mimo jiné přesně popsal v jakou hodinu a v jaké místnosti budou důkazy prováděny. Dle krajského soudu musí být

z takového oznámení účastníkovi řízení zřejmé, že je mu tato skutečnost, spolu s uvedenými detailními informacemi, sdělována právě proto, aby se dokazování mohl zúčastnit.

V případě jakýchkoliv pochybností navíc žalobci nic nebránilo v tom, aby správní orgán kontaktoval a tuto skutečnost si vyjasnil. Navíc za situace, kdy byl zastupován zmocněncem, která v obdobných věcech vystupuje systematicky a vytrvale. Není tak nějakým prostým a obyčejným subjektem, nýbrž zmocněncem s patřičnými praktickými zkušenostmi ze správních řízení o správních deliktech na úseku dopravy, podpořenými jistě i k tomu potřebnými znalostmi příslušných právních ustanovení. Nic takového se nestalo, naopak. Žalobce zůstal ve správním řízení zcela pasivní, nereagoval ani na výslovné oznámení o možnosti zúčastnit se seznámení s podklady pro rozhodnutí. To jen podtrhuje účelovost dané žalobní námitky.

6. Protiústavnost

V posledním ze žalobních bodů žalobce namítal, že ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu je v rozporu s Ústavou, ústavními principy a základními právy. Ani tuto námitku neshledal krajský soud odůvodněnou.

Souladem ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu s ústavním pořádkem se totiž již opakovaně zabýval i Nejvyšší správní soud, např. v rozsudku ze dne 16. 6. 2016, č. j. 6 As 73/2016-40. Dospěl v něm k závěru, že toto ustanovení, resp. § 125f citovaného zákona, o odpovědnosti provozovatele vozidla, založené na objektivní odpovědnosti s možností liberace, za správní delikt spočívající v nezajištění, „aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem“ (např. za nedovolenou rychlost či neoprávněné zastavení nebo stání), není v rozporu s čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, resp. s čl. 39 a čl. 40 Listiny základních práv a svobod, konkrétně s ústavní garancí principu presumpce neviny, práva nevypovídat a nebýt nucen k sebeobviňování (v podrobnostech krajský soud odkazuje na zmíněný rozsudek).

Krajský soud tyto závěry plně akceptuje. Zároveň dodává, že Ústavním soudem již byla posuzována ústavnost § 125f zákona o silničním provozu, který na citovaný § 10 odst. 3 navazuje (ustanovení § 125f odst. 1 doslovně opakuje skutkovou podstatu § 10 odst. 3), a to v souvislosti s návrhem na jeho zrušení. Ústavní soud tento návrh usnesením ze dne 22. 12. 2015, sp. zn. I. ÚS 508/15, odmítl s tím, že právní závěr o spáchání správního deliktu provozovatelem vozidla (stěžovatelem) a o uložení pokuty podle zákona o silničním provozu nevybočuje z ústavních kautel.

Vzhledem k uvedeným judikatorním závěrům má krajský soud za to, že ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu v testu ústavnosti ob stojí.

Krajský soud proto shrnuje, že žádná z žalobních námitok není důvodná, napadené rozhodnutí a jemu předcházející rozhodnutí správního orgánu I. stupně jsou správná a zákonná, a krajský soud tak musel žalobu jako nedůvodnou zamítnout ve smyslu ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s.

VI. Náklady řízení

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný náhradu nákladů nenárokoval a z obsahu správního spisu nevyplývá, že by mu v průběhu řízení před krajským soudem nějaké náklady nad běžnou úřední činnost vznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 7. listopad 2017

JUDr. Jan Rutsch, v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
J. L.